

PÄIJÄT-HÄMEEN
hyvinvointikuntayhtymä

TARKASTUSLAUTAKUNNAN
ARVIOINTIKERTOMUS VUODELTA 2018

Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän yhtymävaltuustolle

Sisällysluettelo

1. PUHEENJOHTAJAN KATSAUS	3
2. TARKASTUSLAUTAKUNTA	4
2.1. Tarkastuslautakunnan arviointityön lähtökohdat ja toimintamuodot	5
2.2. Sidonnaisuusrekisteri	6
3. EDELLISEN VUODEN ARVIOINTIKERTOMUKSEN JOHDOSTA TEHTYJEN TOIMENPITEIDEN ARVIOINTI	7
4. TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI	8
4.1 Asiakas	8
4.2 Vaikuttavuus.....	9
4.3 Tuottavuus.....	10
4.4 Henkilöstö.....	10
5. TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI	11
6. MUIDEN TOIMIALAKOHTAISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI	12
6.1 Henkilöstö.....	12
6.2 Talousarvio.....	14
6.3 Yhtymän johto.....	14
6.4 Strategia- ja tukipalvelut.....	15
6.5 Terveys- ja sairaanhoitopalvelut	16
6.6 Ikääntyneiden palvelut ja kuntoutus	17
6.7 Perhe- ja sosiaalipalvelut	18
6.8 Ympäristöterveyskeskus	19
7. YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET	20
8. TARKASTUSLAUTAKUNNAN ESITYS YHTYMÄVALTUUSTOLLE	21

1. PUHEENJOHTAJAN KATSAUS

Arvoisat lukijat,

Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän toiminta vakiintui vuonna 2018 ja toiminnot alkoivat asettua uomiinsa. Potilaiden ja asiakkaiden antama palaute oli pääosin kiittävää; perustyö arjessa on sujunut hyvin. Laskutukseen liittyvät ICT-ongelmat olivat edelleen merkittävä haitta.

Tarkastuslautakunnan työn pohjana oli vuoden 2018 talousarvio ja taloussuunnitelma. Kiinnitimme huomion valtuustoon nähden sitoviin tavoitteisiin ja tekstiosan toiminnallisiin tavoitteisiin. Esitystapa on taulukkomainen tarkastelun helpottamiseksi. Kussakin kohdassa on lisäksi väreillä ilmaistu lautakunnan näkemys tilanteesta: vihreä tarkoittaa asian olevan kunnossa / tavoitteen saavutettu, keltainen sen olevan kesken tai osin saavutettu ja punainen, että tavoitetta ei ole saavutettu tai se ei ole mitattavissa.

Tavoitteiden asetantaa ja mittareita on syytä harkita tarkoin. Niitä ei tule asettaa vain tavan vuoksi vaan siten, että ne todella antavat ohjausinformaatiota ja mahdollisuutta arviointiin. Seuraavia talousarvioita laadittaessa tähän on mahdollisuus vaikuttaa.

Jo ennen valtakunnallista keskustelua vanhustenhuollon ostopalveluiden valvonnasta ja tilanteesta lautakunta päätti selvittää myös Päijät-Hämeen tilanteen. Kuntayhtymässä valvontaprosessi on kunnossa, mutta valvontaan ei ole riittäviä resursseja.

Lautakunnan työskentely on sujunut hyvässä ja kollegiaalisessa hengessä, asiantuntevan sihteerin tuella. Tarkastuslautakunta kiittää tarkastuslautakunnassa vierailleita asiantuntijoita hyvästä yhteistyöstä.

Pekka Törrönen

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

2. TARKASTUSLAUTAKUNTA

Kuvassa vasemmalta oikealle: Pirjo Riikonen, Tero Mäyrä, Soile Kyntäjä, Pekka Törrönen ja Seppo Koskinen.

Tilikauden aikana tarkastuslautakunnassa ovat toimineet:

Jäsen

Pekka Törrönen, Orimattila, pj
Seppo Koskinen, Lahti, vpj
Soile Kyntäjä, Asikkala
Pirjo Riikonen, Heinola
Tero Mäyrä, Hartola

Varajäsen

Markku Viljanen, Orimattila
Sanna Mäkinen, Lahti
Katja Riihilahti, Asikkala
Pirjo Tuovinen, Heinola
Antti Härkönen, Padasjoki

Tarkastuslautakunnan sihteerinä on toiminut HT, JHT Kirsi Sova KPMG Oy:stä.

Tilintarkastuksesta on vastannut tilintarkastusyhteisö KPMG Oy. Vastuunalaisena tilintarkastajana on toiminut JHT, KHT Jorma Nurkkala.

2.1. Tarkastuslautakunnan arviointityön lähtökohdat ja toimintamuodot

Tarkastuslautakunnan tehtävistä on säädetty Kuntalain 14. luvussa ja kuntayhtymän hallintosäännössä. Tarkastuslautakunnan asettaa tehtävänsä yhtymävaltuusto. Valtuusto on kuntalain 14 luvun 121 §:n mukaan asettanut tarkastuslautakunnan toimikaudukseen hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kuntayhtymässä toteutuneet. Lisäksi tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida onko kuntayhtymän toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on myös valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat ja huolehtia kuntayhtymän tarkastuksesta sekä valvoa kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi. Tarkastuslautakunnan tehtäviin kuuluu myös valmistella kuntayhtymän hallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi. Kuntayhtymän hallintosäännön mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on lisäksi seurata tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista ja tehtävien suorittamista sekä tehtävä tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi sekä huolehdittava siitä, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat ja tehtävä aloitteita ja esityksiä lautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen valvonnan tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.

Toimintansa tueksi tarkastuslautakunta on laatinut koko vaalikauden 2017–2020 kattavan arviointisuunnitelman. Arviointisuunnitelmassa on esitetty ne toimialueet tai muut aihealueet, jotka otetaan kunakin vuonna syvällisemmän arvioinnin kohteeksi. Suunnitelma täsmennetään työohjelmaksi vuosittain. Tarkastuslautakunta on laatinut arvioinnin työohjelman vuodelle 2018.

Vuoden 2018 arvioinnin kohteiksi valittiin koko kuntayhtymä ja sen johtaminen, hallitus, terveys- ja sairaanhoitopalvelut, ikääntyneiden palvelut ja kuntoutus, perhe- ja sosiaalipalvelut, strategia ja tukipalvelut ja ympäristöterveyskeskus. Edellä mainittujen aihealueiden lisäksi tarkastuslautakunta on vuoden 2018 arviointityössään käsitellyt yhtymän toimintaa yleisesti, talouden toteutumaa, lakisääteisen tilintarkastuksen raportointia sekä henkilöstöasioita. Tarkastuslautakunnan arvioinnin tulokset raportoidaan vuosittain yhtymävaltuustolle osoitetussa arviointikertomuksessa.

Tarkastuslautakunta kuuli arviointia varten seuraavia yhtymän viranhaltijoita ja muita asiantuntijoita:

1. Eetu Salunen, kuntayhtymän johtaja
2. Veli Penttilä, vt. toimitusjohtaja
3. Paula Ryyänen, talousjohtaja ja Salla Terho, talousjohtaja
4. Jouni Peltomaa, toimialajohtaja, strategia- ja tukipalvelut
5. Mika Forsberg, toimialajohtaja, perhe- ja sosiaalipalvelut
6. Juhani Sand, toimialajohtaja, terveys- ja sairaanhoitopalvelut
7. Kimmo Kuosmanen, vs. toimialajohtaja, ikääntyneiden palvelut ja kuntoutus
8. Silja Mäkelä, toimialajohtaja, ympäristöterveyskeskus
9. Piritta Mattila, palvelupäällikkö, ikääntyneiden palvelut ja kuntoutus
10. Harri Koivu, tulosyksiköpäällikkö, perhe- ja sosiaalipalvelut
11. Erja Saari henkilöstöjohtaja
12. Tuula Ojala, pääluottamus/JHL
13. Kirsi Lehtimäki pääluottamus/Tehy
14. Kati Keränen pääluottamus/Tehy
15. Linda Sydänmäki pääluottamus/Juko
16. Ritva Meritie pääluottamus Juko
17. Mervi Fadjukov varapääluottamusmies/Juko
18. Mikko Suhonen pääluottamus/TEHY
19. Tuula Nieminen, pääluottamusmies/Super ry
20. Ann-Mari Lehtinen, pääluottamusmies JYTY

Lisäksi tilintarkastaja JHT, KHT Jorma Nurkkala KPMG Oy:ltä raportoi tarkastuslautakunnalle lakisääteisestä tilintarkastustyöstä.

Tarkastuslautakunta kokoontui vuoden 2018 arviointiin liittyen välillä elokuu 2018-toukokuu 2019 yhteensä 15 kertaa. Lisäksi tarkastuslautakunta piti Lahden kaupungin tarkastuslautakunnan kanssa yhteisen kokouksen 23.1.2019, jossa käsiteltiin Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän ajankohtaisia näkymiä.

2.2. Sidonnaisuusrekisteri

Vuoden 2015 kuntalain (410/2015) hallintoa ja johtamista koskevat säännökset tulivat voimaan 1.6.2017 lukien. Lain 121.1 §:n ja 5 kohdan mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi. Tarkastuslautakunta käsitteli ja hyväksyi kuntayhtymälle toimitetut sidonnaisuusilmoitukset ja päätti toimittaa ne yhtymävaltuustolle tiedoksi. Kaikki ilmoitusvelvolliset ovat toimittaneet sidonnaisuusilmoitukset.

3. EDELLISEN VUODEN ARVIOINTIKERTOMUKSEN JOHDOSTA TEHTYJEN TOIMENPITEIDEN ARVIOINTI

Tarkastuslautakunta kiinnitti vuonna 2017 erityistä huomiota kuuteen asiaan, joihin yhtiön hallitus vastasi syksyllä 2018 seuraavasti:

1. Asiakaslähtöisyyden parantaminen ja asiakaspalautejärjestelmät
 - Asiakaspalautejärjestelmä on yhtiön yhteinen, ei toimialakohtainen.
 - Asiakaspalautejärjestelmää kehitetään vastaamaan kaikkien sektorien tarpeita.
2. Ikääntyneiden hoivan palvelurakenteiden uusiminen
 - Tulevaisuudessa tulee asumispalveluista syntyneet säästöt kohdistaa kotiin vietäviin palveluihin.
3. Pätevien sosiaalityöntekijöiden määrä
 - Sosiaalityöntekijätilanne on parantunut, mutta vaatii edelleen toimenpiteitä.
4. Henkilöstö: TVA ja palkkaharmonisointi, työtyytyväisyys, poissaolot
 - Vuonna 2017 yhdenmukaistettiin useita eri asioita, kuten henkilöstöjohtamisen käytännöt, rekrytointi, osaamisen johtaminen, työsuojelun ja työhyvinvoinnin johtaminen, palkkaus, yhteistoiminta, palvelussuhdeasiat ja esimiesviestintä.
 - Palkkaus- ja palkitsemisjärjestelmän uudistaminen jäi vuodelle 2018.
 - Yhtenäisten käytäntöjen lanseeraaminen ja niiden käyttöönotto vaatii vielä työtä koko kuntayhtymässä.
 - Työkykyjohtamiseen ja työhyvinvoinnin parantamiseen kiinnitetään erityistä huomiota siten, että henkilöstön työkyky paranee ja sairauspoissaolojen määrä vähenee sekä kustannukset lähtevät laskuun.
5. ICT-ongelmat ja kuntalaskutus
 - Perussopimuksen soveltaminen on ollut eräiltä osin vaikeaa. Ongelmat ovat ensisijaisesti liittyneet tietojärjestelmiin, joiden avulla toteutetaan kuntalaskutusta.
6. Perussopimuksen noudattaminen
 - Vuonna 2018 palvelusopimusneuvottelut on käyty.

- ***Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että kuntayhtymässä on toimiva asiakaspalautejärjestelmä ja että asiakaspalautteisiin reagoidaan. Vuoden 2018 talousarviossa oli asetettu asiakasnäkökulmasta tavoitteita. Tarkastuslautakunta esittää, että asiakaslähtöisyyttä on parannettava edelleen kaikilla palvelualueilla.***
- ***Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että ikäihmisten palveluihin on riittävät resurssit.***
- ***Tarkastuslautakunta toteaa, että henkilöstö on kuntayhtiön tärkein voimavara ja siksi yhdenmukaisten käytäntöjen soveltamiseen ja työhyvinvoinnin parantamiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota.***
- ***Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että arviointikertomuksessa esitetyt asiat huomioidaan kuntayhtiön toiminnan kehittämisessä.***
- ***Perussopimuksen ja kuntalaskutuksen yhteensopimattomuus on ratkaistava.***

4. TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Valtuusto on asettanut talousarviossa kuntayhtymän toiminnalle vuodelle 2018 sitovia toiminnallisia tavoitteita kolmesta eri näkökulmasta: asiakas, vaikuttavuus, tuottavuus ja henkilöstö. Tarkastuslautakunta arvioi tavoitteiden toteutumista näkökulmittain.

4.1 Asiakas

ASIAKAS				
ASIAKAS				
Tavoitteen nimi	Mittari	Tavoitearvo	Toteuma	Lautakunnan arvio
Edistämme valinnanvapautta ikääntyneiden palveluissa	Palveluseteliasiakkuuksien määrä	Asiakkuudet lisääntyvät 20 %	Tavoite saavutettu kuntoutuksen ja kotiin vietävien palvelujen osalta (asumispalvelujen osalta ei toteudu v. 2018)	Tavoite on saavutettu lukuun ottamatta asumispalveluita.
Sähköisen asioinnin kehittäminen	Käyttöön otetut palvelut	Enemmän sähköisiä palveluja käytössä	Toteutui. Useiden sähköisten palveluiden käyttöä laajennettiin ja esim. Virtuaalisairaalan tekninen käyttöönotto tehtiin vuoden 2018 aikana.	Tavoite on saavutettu.
Kiireiseen asiaan nopea apu	Avovastaanoton kiireajat	90 % 1 vrk kuluessa	100 % 1 vrk kuluessa	Tavoite on saavutettu.
Kiireetön hoito kohtuujassa avosairaanhoito	Avosairaanhoito kiireetön (T3)	50 % 7 vrk	71 % 7 vrk	Tavoite on saavutettu.
		100 % 21 vrk	100 % 21 vrk	Tavoite on saavutettu.
Kiireetön hoito kohtuujassa suunterveydenhuolto	Suunterveydenhuolto kiireetön hoito (T3)	50 % 14 vrk	55 % 14 vrk	Tavoite on saavutettu.
		100 % 28 vrk	91 % 28 vrk	Tavoitetta ei saavutettu.
Päivystyksessä nopeasti lääkärille	Akuutti24:ssä lääkäriin	90 % tunnin kuluessa	53 % tunnin kuluessa	Tavoitetta ei saavutettu. Toteutuma jäi huomattavasti tavoitearvosta.
Terveyspalveluita kotiin	Ei siirtoon johtaneet ensihoitotehtävät	40 % tehtävistä	44 % tehtävistä	Tavoite on saavutettu.
Erikoissairaanhoitoon sujuvasti	Hoidonvarauksesta hoitoon	90 % 3 kk kuluessa	85 % 3 kk kuluessa	Tavoitetta ei ole saavutettu.

- **Tarkastuslautakunta toteaa, että asiakasnäkökulmaa on kehitetty ja kiireettömään hoitoon pääsy on parantunut.**
- **Tarkastuslautakunta suosittaa toimenpiteitä suunterveydenhuollon palveluiden parantamiseksi.**
- **Päivystyksessä lääkärille pääsy kestää edelleenkin liian kauan.**

4.2 Vaikuttavuus

VAIKUTTAVUUS

Tavoitteen nimi	Mittari	Tavoitearvo	Toteuma	Lautakunnan arvio
Kotona koko elämä	Väestöennusteseen suhteutettu 75 vuotta täyttäneiden kotona asuvien osuus	92 %	92,19 %	Tavoite on saavutettu. Toteutuma ylitti vain hieman tavoitearvon.
Lasten ja nuorten kodin ulkopuolisten sijoitusten vähentäminen	Kodin ulkopuolelle sijoitettujen osuus 0–20-vuotiaista	<1,5 %	1,60 %	Tavoitetta ei saavutettu.
Laitoshoidon tarpeen vähentäminen lastensuojelussa	Laitoshoidon osuus kaikista hoitopäivistä	Laitoshoidon osuus laskee	Tavoite ei toteutunut.	Tavoitetta ei saavutettu.
Ympäri vuorokautisen asumispalvelun vähentäminen vammaispalveluissa	Asumisvuorokaudet ympärivuorokautisessa asumispalveluissa	<174 300 asumisvrk	159 015 vrk	Tavoite on saavutettu.
Ympäri vuorokautisen asumispalvelun vähentäminen päihde- ja mielenterveyspalveluissa	Asumisvuorokaudet ympärivuorokautisessa asumispalveluissa	Asumisvuorokaudet laskevat 3 %	Ei määritettävissä lähtöarvo puuttuu.	Tavoitteen toteutumista ei voida arvioida.
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kuntien kanssa		Sopimus kuntien kanssa. Terveystieteiden edustus >80% sisäilmaryhmistä.	Ei toteutunut. Terveystieteiden edustus oli edustus seitsemän kunnan sisäilmaryhmässä (70%), jotka kokoontuivat vuoden 2018 aikana.	Tavoitetta ei saavutettu.
Palvelut järjestetään oikea-aikaisesti ja palvelutarpeen arviointiin perustuen	Palvelutakuun toteutuminen sosiaalipalveluissa	100 %	TT-tuki (7vrk): 98% Lapsiperhepalvelut: 0-7vrk 98,6% 0-3kk 94,2%	Tavoitetta ei saavutettu.
Turvallisesti työssä kausiepidemiankin aikana.	PHKS:n koko henkilöstön influenssarokotekattavuus	>80 %	Tavoite toteutunut.	Tavoitteen toteuma-arvoa ei ole todettu. Tavoite on saavutettu.
Ympäristöterveydenhuollon säännöllisen valvonnan toteutuminen (elintarvikelaki, terveydensuojelulaki, tupakkalaki)	Valvontasuunnitelman toteutuminen	Toteuma >90 % kaikilla lakialoilla	Toteutui. Elintarvike- ja terveydensuojelulain toteuma yli 90 %, tupakkalain osalta tasan 90 %.	Tavoite on saavutettu.

- **Tarkastuslautakunta toteaa, että vaikuttavuuden arviointia koskevat tavoitteet tulee asettaa siten, että niitä pystytään seuraamaan. Tavoitteiden toteutumat tulee ilmaista siten, että niitä pystytään luotettavasti arvioimaan.**
- **Tarkastuslautakunta suosittelee kehittämään kaikkien toimialueiden tavoitteita siten, että ne kuvaavat kuntayhtymän palvelujen vaikuttavuutta.**
- **Tarkastuslautakunta suosittelee, että vaikuttavuuden osalta tavoitteiden määrittelyyn tulee kiinnittää huomiota. Lisäksi mittarin tulee mitata asetettua tavoitetta.**

4.3 Tuottavuus

TUOTTAVUUS

Tavoitteen nimi	Mittari	Tavoitearvo	Toteuma	Lautakunnan arvio
Kuntamaksuosuuksien kasvuprosentti	Kuntamaksuosuudet	Max. +1 %	Ei toteutunut.	Tavoitetta ei saavutettu.
Panostamme kotikuntoutukseen	Kotikuntoutuksen asiakasmäärä	Asiakasmäärä kasvaa 20 %	Kasvu käyntimäärissä 25 %	Tavoite on saavutettu.
Osallisuuden lisääminen ja syrjäytymisen ehkäisy	Kuntouttavan työtoiminnan toimintapäivien määrä	kasvaa >10 %	Toimintapäivät 58 786pv. Toimintapäivien tavoite ei toteutunut. Kasvu asiakasmäärässä 19,5%	Tavoitetta ei saavutettu.
Ulkokuntamyynti	Myynti euroissa	Kasvaa 2 M€	Tavoite ei toteutunut.	Tavoitetta ei saavutettu.
PHKS kiinteistö	Valtuuston päätös	Päätös RV7 toteuttamisesta tehty	Valtuuston päätös 25.6.2018.	Tavoite on saavutettu.
PHKS tuottavuus	DRG-tuottavuus	Kasvaa 3%	Ei pystytty raportoimaan tällä hetkellä.	Tavoitteen saavuttamista ei voi arvioida.
Uusi toimipaikkaverkosto	Toimitilojen ja neliöiden määrä	Vähenee	Toimipisteet/osoitteet vähentyneet 11 kpl ja neliöt 7153 m ² .	Tavoite on saavutettu.

- **Tarkastuslautakunta toteaa, että tuottavuuden arviointia koskevat tavoitteet tulee asettaa siten, että niitä pystytään seuraamaan. Tavoitteiden toteutumat tulee ilmaista siten, että niitä pystytään luotettavasti arvioimaan.**
- **Tarkastuslautakunta suosittelee kehittämään kaikkien toimialueiden tavoitteita siten, että ne kuvaavat kuntayhtymän palvelujen tuottavuutta.**
- **Tarkastuslautakunta suosittelee, että tuottavuuden osalta tavoitteiden määrittelyyn tulee kiinnittää huomiota. Lisäksi mittarin tulee mitata asetettua tavoitetta.**

4.4 Henkilöstö

HENKILÖSTÖ

Tavoitteen nimi	Mittari	Tavoitearvo	Toteuma	Lautakunnan arvio
Työhyvinvointi	Kokonaisarvio	Paranee	Ei toteutunut (2017; 7,05 ja 2018; 7,16)	Tavoitetta ei saavutettu.
Työterveys	Sairauslomapäivien määrä	Vähenee 1 pv/htv	Ei toteutunut. Pysynyt samana 19,6 pv/htv.	Tavoitetta ei saavutettu.

- **Tarkastuslautakunta toteaa, että talousarvion tekstiosuudessa henkilöstön osalta tavoitteita on huomattavasti enemmän kuin valtuustotason sitovissa tavoitteissa.**
- **Tarkastuslautakunta katsoo, että kuntayhtymätasolla sitovia toiminnallisia tavoitteita henkilöstön osalta tulee lisätä.**

5. TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Talousarviossa 2018 valtuusto on hyväksynyt kuntayhtymän käyttötalousosan, tuloslaskelmaosan ja investointiosan sekä rahoitusosan sitovat taloudelliset tavoitteet.

Käyttötalousosan sitovat tavoitteet ovat toimialueiden määrärahat ja tuloarviot. Vuoden 2018 kuntayhtymän tilikauden ylijäämä (liikelaitokset mukana) oli +341 977 euroa. Kuntayhtymän tulos (pl. liikelaitokset) oli 0 euroa. Toimintatuotot jäivät alle 2,5 milj. euroa ja toimintakulut ylittyivät 4,6 milj. euroa muutetun talousarvion. Toimintatuotot ja toimintakulut kertyvät tuloslaskelmaan käyttötalousosasta, jossa toimialueiden tavoitteet on esitetty.

Toimintakuluissa ylityksiä tuli yhtymän johdossa (7,03 %), terveys- ja sairaanhoitopalveluissa (0,36 %) ja strategia- ja tukipalveluissa (5,17 %). Strategia- ja tukipalveluiden toimintakulut olivat alkupe- räisessä talousarviossa 67,1 milj. euroa ja muutostalousarviossa 73,6 milj. euroa, mutta toteutuivat 77,4 milj. euroa. Toteutuma ylitti muutostalousarvion 3,8 milj. eurolla.

Kuntayhtymän henkilöstökulut toteutuivat 1,5 milj. euroa muutostalousarviota pienempinä ja palvelujen ostot 4,2 milj. euroa muutostalousarviota suurempina. Henkilöstökulut olivat kuitenkin 2 % suuremmat kuin vuonna 2017. Palvelujen ostot kasvoivat 5,7 % vuoteen 2017 verrattuna.

Tuloarviot alittuivat yhtymän johdossa (0,43 %), terveys- ja sairaanhoitopalveluissa (5,46 %) sekä perhe- ja sosiaalipalveluissa (0,6 %). Investointiosassa ylittyivät uudisrakentamishankkeet (11,15 %).

Määrärahojen ylitykset (1000 €)

Toimialue	Ylitys €	Ylitys %
Yhtymän johto	-199	7,03
Terveys- ja sairaanhoito- palvelut	-983	0,36
Strategia- ja tukipalvelut	-3 806	5,17

Tuloarvioiden alitukset (1000 €)

Toimialue	Alitus €	Alitus %
Yhtymän johto	-2 684	0,43
Terveys- ja sairaanhoito- palvelut	-2 369	5,46
Perhe- ja sosiaalipalvelut	-98	0,6

- **Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että taloudellisen tuloksen ennustamiseen ja talousarvioon kiinnitetään huomiota.**
- **Talousarviossa olevilla määrärahoilla ja asetettavilla tavoitteilla on oltava selkeä yhteys.**
- **Tarkastuslautakunta edellyttää, että jatkossa talousarviota koskevat muutokset viedään kuntayhtymän valtuustoon tilikauden aikana.**

6. MUIDEN TOIMIALAKOHTAISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Talousarviokirjan tekstiosuoksissa on esitetty muita toimialakohtaisia tavoitteita, joihin tarkastuslautakunta on halunnut arvioinnissaan kiinnittää huomiota ja arvioinut tavoitteiden toteutumista. Tässä kappaleessa tuodaan esille tavoitteet ja tarkastuslautakunnan tekemä arviointi sekä suositukset.

6.1 Henkilöstö

HENKILÖSTÖ	
Tavoitteet	Tarkastuslautakunnan arviointi
Palvelurakennemuutoksissa hyödynnetään joustavien henkilöstöresurssien käyttöä	Palvelurakennemuutoksissa on hyödynnetty joustavien henkilöstöresurssien käyttöä. Tarkastuslautakunta suosittelee, että tähän kiinnitetään tulevaisuudessa huomiota.
Henkilöstöä ohjeistava johtaminen ja aktiivinen viestintä	Tarkastuslautakunta toteaa, että esimiesinfot, esimiespäivät ym. ovat käytössä, mutta tarkastuslautakunta ei ole saanut tietoa siitä, miten henkilöstö kokee johtamisen kehittämisen. Tarkastuslautakunnan arvio on, että tavoite vaatii edelleen kehittämistä.
Henkilöstö otetaan aktiivisesti mukaan kehittämään oman yksikkönsä palveluja	Tarkastuslautakunta pitää tavoitetta erittäin tärkeänä ja toteaa, että henkilöstöä on joiltain osin otettu mukaan kehittämään oman yksikön toimintoja. Tavoitteen toteutumisessa on vielä kehitettävää.
Mahdollistetaan henkilöstön sisäinen liikkuvuus	Tavoitetta ei ole saavutettu. Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota siihen, että työkiertomäärät ovat laskeneet ja että niitä on toteutunut vähän. Tarkastuslautakunta suosittelee, että henkilöstön sisäiseen liikkuvuuteen kannustetaan.
Lääkäreiden, sosiaalityöntekijöiden ja erikoisosaajien rekrytointeja kehitetään	Tavoitetta ei ole kaikilta osin saavutettu. Lapsiperhesosiaalityöntekijöistä on edelleen vajausta, noin 10 % täyttämättä. Tarkastuslautakunta toteaa, että tavoitteen saavuttamiseksi on tehty töitä ja hakijamäärät ovat nousseet, mutta tavoitteen saavuttamiseksi tulee kehittää uusia rekrytointimalleja.
Painopisteet:	
Muutosjohtaminen	Tarkastuslautakunta toteaa, että muutosjohtamista tulee edelleen kehittää.
Ammatillinen osaaminen	Tarkastuslautakunta suosittelee, että ammatilliselle osaamiselle tulee asettaa konkreettisia tavoitteita.
Asiakasprosessien kehittäminen	Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä asiakasprosessien kehittämistä.
Kehittämisaamisen kasvattaminen	Tarkastuslautakunta suosittelee, että kehittämisosaamiselle tulee asettaa konkreettisia tavoitteita.
Täydennyskoulutusta digitaalisesti	Tarkastuslautakunta toteaa, että digitaalista täydennyskoulutusta tulee laajentaa muihin koulutuksiin kuin yleiskoulutuksiin, kuten esim. ammatilliseen perusosaamiseen.
Henkilöstön perehdytysprosessin uudistaminen	Tarkastuslautakunta toteaa, että perehdytysprosessin uudistaminen on vielä kesken ja se ei ole vielä toimiva kaikissa työyksiköissä.

Johtamista vahvistetaan mm. valtakunnallisen muutosjohtamisen hankkeen avulla	Hanke ei ole toteutunut. Kuntayhtymä on lähtenyt mukaan strategisen työkykyjohtamisen hankkeeseen.	
Jokaiselle esimiehelle kehityssuunnitelma	Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota siihen, että keskitettyä seurantaa ei ole kehityssuunnitelmien laadinnasta ja seurannasta.	
TyKy-toiminta: Työkyvyn tuen toimintamalli	Tarkastuslautakunta toteaa, että työkyvyn tuen toimintamalli on laadittu. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä että kuntayhtymässä toimitaan yhteneväisesti mallin mukaisesti.	
Työturvallisuusriskien toimintamalli	Työturvallisuusriskien toimintamalli on käytössä, mutta sen jalkauttamiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota, jotta vältetään vakavilta työtapaturmilta.	
Johtamisen tueksi tuotetaan työhyvinvoinnin tunnuslukuja ja valmennusta	Tavoite on saavutettu. Johtamisen tueksi on tuotettu mm. työhyvinvointikysely ja mitattu sairauspoissaoloja.	
Työhyvinvoinnin johtamisen kehittämishankkeet	Tarkastuslautakunta toteaa, että työhyvinvoinnin johtamisen kehittämishankkeita on käytössä ja pitää tärkeänä, että myös jatkossa tällaisia hankkeita olisi kuntayhtymässä käytössä.	
Joustavat työaikajärjestelyt	Tavoite on saavutettu. Kuntayhtymässä on otettu käyttöön mm. liukumat ja työaikapankki. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että joustavia työaikajärjestelyjä on kuntayhtymässä käytössä työn ja perheen yhdistämiseksi.	
Henkilöstön tasa-arvo:	Henkilöstön tasa-arvon eteen on tehty töitä.	
Yhtenäiset henkilöstöjohtamisen käytännöt	Tarkastuslautakunta toteaa, että yhtenäiset henkilöstöjohtamisen käytännöt vaativat vielä työstämistä.	
Palkkaharmonisointi	Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että jo 6000 henkilön palkkaharmonisointi on saatu toteutettua.	
TVA:n kehittäminen	Tarkastuslautakunta toteaa, että työn vaativuuden arviointia on kehitetty, mutta se on vielä kesken.	
Tehdään henkilöstöstrategia(ohjelma)	Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että henkilöstöstrategia jalkautetaan 2019.	
Tehdään yksikkökohtaiset kehityssuunnitelmat	Tarkastuslautakunta suosittelee, että yksikkökohtaisten kehityssuunnitelmien jalkauttamista jatketaan.	
Henkilöstötyytyväisyyden mittaus	Tarkastuslautakunta toteaa, että työtyytyväisyyskyselyn tulokset heikkenivät edellisestä vuodesta ja vastausprosentti oli matala (63 %).	

6.2 Talousarvio

TALOUSARVIO

Tavoitteet	Tarkastuslautakunnan arviointi	
Kuntien maksuosuudet TA 2017 +1%	Tavoitetta ei ole saavutettu. Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota siihen, että kuntien maksuosuudet nousivat 3,4 % vuoteen 2017 verrattuna.	Red
Yhtenäiset suoritehinnat	Tavoitetta ei ole saavutettu.	Red
Peruspalvelujen tuotteistaminen	Tavoite on saavutettu.	Green
Toimintamenot:	Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota, että toimintamenoja koskevat tavoitteet eivät toteutuneet. Toimintakulut kasvoivat 26,3 M€ edelliseen vuoteen verrattuna. Tarkastuslautakunta suosittelee, että tilinpäätöksessä tuodaan tarkemmin esille toimintakulujen muutokset verrattuna edelliseen vuoteen.	Red
Toimintatuotot:		Red
Kasvurahoituksen toteutuminen	Tavoitetta ei saavutettu. Toteutunut kasvurahoitus oli 13,7 M€, kun alkuperäinen tavoite oli 15,3 M€. Muutostalousarvioon verrattuna kasvuraha toteutui 0,2 M€ huonompana.	Red
Kuntien maksuosuuksien riittävyys	Tarkastuslautakunta toteaa, että kuntakohtaista vaihtelua ilmenee ja kuntien maksuosuudet ovat osalla kuntia riittämättömät.	Red

6.3 Yhtymän johto

YHTYMÄN JOHTO

Tavoitteet	Tarkastuslautakunnan arviointi	
Strategian toteutuminen	Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että strategiaa päivitetään ja sen toimeenpanoon kiinnitetään huomiota. Tarkastuslautakunta kiinnittää erityistä huomiota määrärahan riittävyyteen.	Yellow
Kehitysohjelmat ja järjestelmähankkeet	Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että kuntayhtymässä on aloittanut laatupäällikkö ja laatujohtamistyö on aloitettu.	Yellow
Kasvurahoituksen toteutuminen	Kasvurahoitusta koskevaa tavoitetta ei saavutettu.	Red
SoTe-uudistuksen käytännön suunnittelu	Tarkastuslautakunta toteaa, että käytännön suunnittelua on tehty. Tarkastuslautakunta suosittelee, että tehtyä työtä ja suunnittelun tuloksia tulee hyödyntää.	Yellow

6.4 Strategia- ja tukipalvelut

STRATEGIA- JA TUKIPALVELUT

Tavoitteet	Tarkastuslautakunnan arviointi	
Yhtymän perustamisen integraatioiden loppuun saattaminen	Tarkastuslautakunta toteaa, että määrätietoista integraatiotyötä on tehty. Prosessien yhtenäistäminen on vasta aloitettu. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä yhtenäisten käytäntöjen luomista koko kuntayhtymässä.	
Talous- ja henkilöstöpalvelujen palveluiden määrittely: omana tai maakunnallisesti	Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että talous- ja henkilöstöpalvelut tuotetaan laadukkaasti ja osaulkoistuksia seurataan.	
Tilojen määrän ja kustannusten optimointi	Tarkastuslautakunta suosittelee, että tilojen määrään ja kustannusten optimointiin kiinnitetään jatkossa erityistä huomiota.	
Hankintaprosessin sujuvuuden ja tehokkuuden optimointi	Tarkastuslautakunta toteaa, että kategorisointiin, valikoimien hallintaan ja HUS-ERVA -yhteistyöhön on kiinnitetty huomiota. Tarkastuslautakunta suosittelee, että hankintaprosessin sujuvuuteen ja tehokkuuden optimointiin kiinnitetään jatkossa huomiota.	
Riskienhallinta ja varautuminen	Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että kuntayhtymässä toteutetaan kattavaa riskienhallintaa ja varautumista kaikilla toimialueilla.	

6.5 Terveys- ja sairaanhoitopalvelut

TERVEYS- JA SAIRAANHOITOPALVELUT		
Tavoitteet	Tarkastuslautakunnan arviointi	
Hoidon saatavuuden parantaminen:	Tarkastuslautakunta toteaa, että hoidon saatavuuden parantamiseksi on tehty huomattavia parannuksia. Potilastyytyväisyys on ollut hyvä avopalveluissa.	
Avovastaanottojen uudet toimintamallit	Tarkastuslautakunta toteaa, että avovastaanottojen uusien toimintamallien käyttö on parantanut hoidon saatavuutta.	
Henkilöstölisäykset avoterveydenhuollossa ja suunterveydenhuollossa	Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että avosairaanhoidossa ja suunterveydenhuollossa on riittävät resurssit. Lahden suunterveydenhuolto on pysynyt laillisella tasolla vuonna 2018 (2017 AVI:n huomautus). Henkilöstövajetta on avosairaanhoidossa ja suunterveydenhuollossa.	
A24 asiakas edellä	Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että A24:ssä 66 % potilaista tapaa hoitajan/lääkärin tunnissa. Vuonna 2017 vastaava luku oli 44 %. Toimintaa on kehitetty mm. uusilla tiimimalleilla ja hoitolinjoilla.	
Lyhytjälkihoitoisen toiminnan kehittäminen	Lyhytjälkihoitoista toimintaa on kehitetty ja vuonna 2018 on tehty leikkauksia 519 kpl, joka on n. 30 % edellisvuotta enemmän.	
Nopeat erik.lääk. konsultaatiot	Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että sairaalassa on nimetyt erikoisalujen konsultit, joilta saadaan puhelimitse konsultaatiota virka-aikana.	
"Jonottamatta hoitoon"	Tarkastuslautakunta toteaa, että 90 tunnissa hoitoon pääsee 60 % avopuolella. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että jonottamatta hoitoon -konseptiin kiinnitetään myös tulevaisuudessa huomiota.	
Valmistautuminen laajan päivystyksen sairaalaksi	Tarkastuslautakunta toteaa, että tavoite on saavutettu.	
Ulkokuntamyynnin kasvattaminen	Tavoitetta ei saavutettu, koska kuntayhtymän oma kysyntä ylittyi mm. kardiologisten palveluiden osalta. Ortopediassa on ollut henkilöstö- ja leikkaussalikapasiteettivajaus. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä ulkokuntamyynnin kasvattamista, mutta samalla on turvattava oman alueen kysyntään vastaaminen.	
Resursseja ikääntyneiden palvelutarpeisiin	Tarkastuslautakunta toteaa, että Akkuna on lisännyt somaattisen hoidon määrää n. 2-3 % ja hoitopääsy on parantunut. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että ikääntyneiden palvelutarpeisiin on riittävät resurssit.	
Perus- ja vaativan tason yhteydet: Hoitoketjut, Asiakasohjaus, Sähköiset palvelut	Tarkastuslautakunta toteaa, että perus- ja vaativan tason hoidon yhteyksien toimiminen on tärkeää. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että asiakasohjaus ja hoitoketjut toimivat.	
Avovastaanottojen palveluverkko sekä henkilöstön osaaminen, palkkaus ja imago	Tarkastuslautakunta toteaa, että avovastaanottojen palveluverkko on pääosin suunniteltu kuntien palvelutarpeita vastaavasti. Jokaisessa kunnassa on terveysasema. Osaavan henkilöstön rekrytoinnissa on ongelmia.	
Palvelujen saavutettavuus sähköisin palveluin	Tarkastuslautakunta pitää hyvänä, että sähköisiä palveluita on kehitetty ja niiden kehittämistä jatketaan edelleen. Vuonna 2018 on pilotoitu Lahdessa OmaOlo palvelua (sähköinen hoidon tarpeen arvio), jota on tarkoitus laajentaa koko alueelle 2019.	

6.6 Ikääntyneiden palvelut ja kuntoutus

IKÄÄNTYNEIDEN PALVELUT JA KUNTOUTUS

Tavoitteet	Tarkastuslautakunnan arviointi	
Painopisteet:		
Valinnanvapaus	Tarkastuslautakunta toteaa, että valinnanvapausasiakkaiden määrä on kasvanut. Palveluseleille on asetettu määrällinen arvo ja samalla oma tuotanto on kilpailuasetelmassa.	
Palvelukokonaisuuden hallinta	Tarkastuslautakunta toteaa, että asiakasohjausyksikkö on yhteinen perhe- ja sosiaalipalveluiden kanssa. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että ikääntyneiden palvelukokonaisuuden hallintaan turvataan riittävät ja osaavat resurssit.	
Kotipalvelun vahvistaminen	Tarkastuslautakunta toteaa, että resurssit eivät edelleenkään ole riittävät. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että kotiin vietäviin palveluihin turvataan riittävät ja osaavat resurssit. Toiminnanohjausjärjestelmästä johtuen on ollut laatupoikkeamia palveluissa. Toiminnanohjausjärjestelmän kehittäminen tulee jatkossa olla painopiste.	
Teknologian hyödyntäminen	Tarkastuslautakunta toteaa, että teknologian hyödyntämistä ikääntyneiden palveluissa on otettu käyttöön, kuten mm. kuvapuhelin ja lääkeautomaatti. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä erilaisten teknologisten ratkaisujen hyödyntämistä ikääntyneiden palvelutuotannon tukena.	
Yhteisöllisen asumisen lisääminen	Tarkastuslautakunta toteaa, että vain yksi asumispalveluyksikkö on muutettu yhteisölliseksi. Tarkastuslautakunta suosittelee yhteisöllisen asumisen lisäämistä.	
Tehostetun asumisen vähentäminen	Tarkastuslautakunta suosittelee, että tehostetun asumispalveluiden vähentämisessä tulee huomioida ikäihmisten tarpeet, jotta liian huonokuntoisia ihmisiä ei hoideta kotona. Tarkastuslautakunta esittää, että tehostetun palveluasumisen tarvetta tulee arvioida vanhenevan väestön lähtökohdista.	
Keihäänkärkitavoitteet:	Tarkastuslautakunta toteaa, että ikäihmisten palveluiden ja kuntoutuksen kärkitavoitteiden saavuttaminen vaatii kehittämistä, koska palveluiden tarve kasvaa lähivuosina.	
Oikea-aikaiset palvelut		
Uudistuneet kotipalvelut	Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että kaikilla ikäihmiselle turvataan yhtenäiset palvelut. Tarkastuslautakunta suosittelee, että ostopalveluiden valvonta-asioihin tulee kiinnittää erityistä huomiota ja ostopalveluiden valvontaan tulee varata riittävät valvojien määrät. Tarkastuslautakunta suosittelee, että valvonnan periaatteisiin ja käytäntöihin tehdään muutoksia siten, että asumisen ostopalveluiden valvontaan tehdään tarkastuskäyntejä myös ilman etukäteen sovittua aikaa palveluntuottajan kanssa.	
Monipuolinen asuminen		
Oikea-aikainen kuntoutus		
Geriatrinen osaaminen		
Kuntoutussairaala		
Taloudellisesti toimiva, haluttu työpaikka		

6.7 Perhe- ja sosiaalipalvelut

PERHE- JA SOSIAALIPALVELUT

Tavoitteet	Tarkastuslautakunnan arviointi	
Toiminnalliset muutokset:		
Palvelurakenteen keventäminen		
Painopiste peruspalveluihin ja ennaltaehkäisyyn	Lasten, nuorten ja perheiden monialaisia palveluja tulee vahvistaa edelleen ja LAPE-hankkeen hyviä tuloksia tulee hyödyntää myös jatkossa. Palvelurakennetta tulee edelleen keventää ja painopistettä erityispalveluista tulee siirtää peruspalveluihin ja ennaltaehkäisyyn erityisesti kotiin vietäviin palveluihin. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman (2018-2022) toteuttamista tulee vahvasti jatkaa.	
Neuvontapiste Polku	Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että neuvontapiste Polku on toimiva ratkaisu yhtenä asiakasohjauksen yksikkönä.	
Sosiaalipäivystys A24:ään	Tarkastuslautakunta toteaa, että sosiaalipäivystyksen laajeneminen Akuutti24:seen on toteutunut.	
Lastensuojelun asumispalveluiden vähentäminen:		
Kotipalvelut		
Arjen tukeminen	Tarkastuslautakunta toteaa, että lastensuojelun asumispalveluiden vähentäminen ei toteutunut vuonna 2018. Kodin ulkopuolisen hoidon hoitopäivät kasvoivat 7,4 % ja laitoshoidon päivät 10,5 % vuonna 2018 verrattuna vuoteen 2017. Myös huostaanottojen määrä kasvoi vuonna 2018. Tarkastuslautakunta suosittelee erilaisten kotipalveluiden ja arjen tukemiseen liittyvien palveluiden tarveselvityksen tekemistä ja selvitystä siitä, mitkä asiat vaikeuttavat asumispalveluiden vähentämistä koskevan tavoitteen saavuttamista. Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota siihen, että laitos- ja perhehoidon kustannukset ovat maan korkeimmat.	
Perhe- ja omaishoidon kehittäminen	Tarkastuslautakunta toteaa, että perhe- ja omaishoidon vuonna 2018 laaditun suunnitelman käyttöönottoa tulee jatkaa ja lisäksi arvioida onko suunnitelman päivittämiseksi tarvetta.	
Sosiaalisen kuntoutuksen työmuotojen kehittäminen	Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä sosiaalisen kuntoutuksen työmuotojen edelleen kehittämistä ja erilaisten työmuotojen käyttöönottoa.	
Sosiaalinen luototus	Tarkastuslautakunta toteaa, että sosiaalinen luototus on käytössä Lahdessa ja pitää tärkeänä sen mahdollistamista koko kuntayhtymän alueella.	
Pitkäaikaistyöttömien aktivointi ja kuntouttava työtoiminta	Tarkastuslautakunta toteaa, että pitkäaikaistyöttömien aktivointiin ja kuntouttavaan työtoimintaan tulee varmistaa riittävät resurssit.	
Kotouttaminen	Tarkastuslautakunta toteaa, että vuoden 2018 talousarviossa on varauduttu kotouttamistyön kasvaviin tarpeisiin. Tarkastuslautakunta suosittelee, että kotouttamiseen käytettyjä määrärahoja seurataan, jotta voidaan todeta kustannusten toteutuminen vastaavalla tavalla kuin muidenkin palvelujen kustannuksia seurataan.	
Päihde- ja mielenterveyden uusi avovastaanotto	Tarkastuslautakunta toteaa, että uusi vastaanotto toimii hyvin ja pitää tärkeänä, että avovastaanotossa on myös jatkossa riittävät resurssit myös ikäihmisten MIEPÄ palveluihin.	
Yhteistyö kuntien ja järjestöjen kanssa / terveyden edistäminen	Tarkastuslautakunta toteaa, että yhteistyö kuntien ja järjestöjen kanssa on toteutunut hyvin.	
Valmistautuminen SoTe-uudistukseen	Tarkastuslautakunta toteaa, että käytännön suunnittelua on tehty. Tarkastuslautakunta suosittelee, että tehtyä työtä ja suunnittelun tuloksia tulee hyödyntää.	

6.8 Ympäristöterveyskeskus

YMPÄRISTÖTERVEYSKESKUS

Tavoitteet	Tarkastuslautakunnan arviointi	
Ennaltaehkäisy: Riittävät resurssit neuvontaan ja ohjaukseen	Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että ympäristöterveyskeskukselle turvataan riittävät resurssit neuvontaan ja ehkäisyyn.	Yellow
Eläinlääkinnässä panostus terveydenhuoltoon	Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä kehittää ennaltaehkäisytyötä.	Yellow
Tiedottamisen lisääminen	Tarkastuslautakunta toteaa, että tavoite 20 tiedotetta ei toteutunut. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että käytettävien tiedotuskanavien pitää tavoittaa kaikki kuntayhtymän asiakkaat ja muut toimijat.	Red
Koulutuksen lisääminen	Tarkastuslautakunta pitää hyvänä, että koulutusta on lisätty ja että henkilökuntaa on koulutettu rakennusterveysasiantuntijaksi.	Green

7. YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET

Kuntayhtymän toinen toimintavuosi ei toteutunut ongelmitta. Vuonna 2018 oli yhä lukuisia tietojärjestelmiin liittyviä ongelmia. Järjestelmäongelmat ovat myös aiheuttaneet paljon ylimääräisiä kustannuksia. Asiakkaille on aiheutunut järjestelmähäiriöistä viivytyksiä ja epävarmuutta. Järjestelmäongelmat ovat vaikuttaneet henkilöstön jaksamiseen. Tarkastuslautakunta toteaa, että tietojärjestelmien hankinnat tulee tehdä huolellisesti, jotta vastaavilta ongelmilta vältytään jatkossa.

Tarkastuslautakunta on huolissaan henkilöstön jaksamisesta. Työvoiman määrän ja laadun tulee vastata todellista palvelujen tarvetta. Julkisuuskuvan edistäminen parantaa henkilöstön saatavuutta.

Organisaatorakenteen ja johtamisjärjestelmän tulee olla jatkuvan kehittämisen ja arvioinnin kohteena. Valmiutta muutoksiin tulee edistää.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että alueen asukkaiden tulee saada palvelut yhdenvertaisesti ja sujuvasti. Lisäksi palvelutarjonnassa tulee huomioida ennaltaehkäisevien palveluiden ja varhaisen tuen saatavuus.

Perussopimuksen mukaisten palvelusopimusten merkitystä, sitovuutta ja ohjausvaikutusta on syytä korostaa talousarvion ja taloussuunnitelman ohjausvälineenä.

Tarkastuslautakunta edellyttää edelleenkin, että tilinpäätösasiakirjaa kehitetään selkeäksi ja ymmärrettäväksi. Tavoitteiden esittämistapaan tulee kiinnittää huomiota. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että tilinpäätöksessä otetaan kantaa talousarviokirjan toimialakohtaisissa tekstiosuuksissa esitettyihin asioihin.

8. TARKASTUSLAUTAKUNNAN ESITYS YHTYMÄVALTUUSTOLLE

Tarkastuslautakunta jättää arviointikertomuksen vuodelta 2018 yhtymävaltuuston käsiteltäväksi ja esittää, että valtuusto pyytää hallitukselta vastineet arviointikertomuksen havaintoihin, jotka on merkitty punaisella ja keltaisella, toimitettavaksi tarkastuslautakunnalle 31.8.2019 mennessä.

Tarkastuslautakunta kiittää kuntayhtymän koko henkilökuntaa sekä erityisesti tarkastuslautakunnassa vierailleita asiantuntijoita yhteisestä toimintavuodesta ja hyvästä yhteistyöstä.

Arviointikertomus on saatavilla myös kuntayhtymän www-sivuilta osoitteesta <http://www.phhyky.fi>. Kuntayhtymä toimittaa arviointikertomuksen kaikkien jäsenkuntien tarkastuslautakunnille.

Lahdessa 7. toukokuuta 2019

Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän tarkastuslautakunta

Pekka Törrönen,
puheenjohtaja

Seppo Koskinen
varapuheenjohtaja

Soile Kyntäjä
jäsen

Pirjo Riikonen
jäsen

Tero Mäyrä
jäsen